

## Tervishoiu kvaliteedi näitajad OA puhul

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 1:** Kui patsiendil diagnoositakse sümptomaatiline osteoartriit (OA), tuleb hinnata tema valu, funktsionaalset võimekust, füüsilise aktiivsuse taset, kehamassiindeksit (KMI) ja tööturul osalemise võimet nii esialgsel läbivaatusel kui tugeva valu või funktsionaalse piirangu episoodidel.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 2:** Kui sümptomaatilise OA-ga patsiendile kirjutatakse välja mittesteroidseid põletikuvastaseid ravimeid või aspiriini, tuleb hinnata seedetrakti verejooksu riske, kardiovaskulaarhaiguste riske ja neeruhaiguste riske.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 3:** Kui OA-ga patsient on ülekaaluline (KMI  $\geq 27$ ), peaks teda nõustama kaalu langetamise osas ja suunama kaalulangetamisprogrammi.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 4:** Kui patsiendil on äsja diagnoositud sümptomaatiline OA, tuleb teda 3 kuu jooksul asjakohaste tervishoiuspetsialistide poolt individuaalselt juhendada haiguse kulu, ravi ja eneseravimise suhtes.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 5:** Kui patsiendil on diagnoositud sümptomaatiline OA, tuleb ta 3 kuu jooksul suunata asjakohase tervishoiuspetsialisti juurde, saamaks juhiseid individuaalse treeningprogrammi raames, k.a nõuanded füüsilise aktiivsuse, liikumisulatuse, lihaste tugevdamise ja aeroobsete harjutuste kohta.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 6:** Kui sümptomaatilise OA diagnoosiga patsient teatab raskustest ambulatoorsetel ja/või mitteambulatoorsetel igapäevase elu tegevustes, tuleb hinnata ja rahuldada abiseadmete, ortooside ja keskkonna kohandamise vajadusi.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 7:** Kõigil esmases tervishoiukeskuses OA-ga patsiente ravivatel spetsialistidel peaks olema pidev juurdepääs haridusele OA ravis oluliste ennetavate ja terapeutiliste strateegiate kohta.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 8:** Kui patsiendil on diagnoositud sümptomaatiline OA ja haigus pole reageerinud farmakoloogilisele ega mittefarmakoloogilisele ravile, tuleb patsient suunata ortopeediakirurgi juurde, kui see on asjakohane.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 9:** Kui patsiendil on diagnoositud OA ja patsient on suunatud ortopeediakirurgi juurde, ei tohi ooteaeg alates esmasest suunamisest ületada kolme kuud.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 10:** Kui patsiendil on diagnoositud sümptomaatiline OA ja patsiendil on funktsionaalseid piiranguid, tuleb saavutada patsiendi funktsionaalse võimekuse 20%-line (patsiendi määratud ravitulemi järgi) paranemine kolme kuu jooksul pärast

farmakoloogilise/mittefarmakoloogilise ravi alustamist/muutmist.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 11:** Kui patsiendil on diagnoositud sümptomaatiline OA, tuleb saavutada tema valutaseme 20%-line (patsiendi määratud ravitulemi järgi) langetamine kolme kuu jooksul pärast farmakoloogilise/mittefarmakoloogilise ravi alustamist/muutmist.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja OA 12:** Kui tööealisel isikul diagnoositakse sümptomaatiline OA, tuleb talle võimaldada tööturul osalemine.

### Tervishoiu kvaliteedi näitajad RA puhul

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 1:** Kui patsiendil kahtlustatakse reumatoidartriiti (RA), tuleb ta suunata spetsialisti (eelistatavalt reumatoloogi) juurde läbivaatusele ja diagnoosi kinnitamisele 6 nädala jooksul sümptomite algamisest.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 2:** Kui patsiendil on äsja diagnoositud RA, tuleb teda 3 kuu jooksul asjakohaste tervishoiuspetsialistide poolt individuaalselt juhendada haiguse kulu, ravi ja eneseravimise suhtes.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 3:** Reumatoloogia praksised peavad pakkuma teavet (kirjalikult või veebilehe kaudu) selle kohta, kuidas patsient kiire konsultatsiooni saamiseks (haiguse süvenemise/väljalöömise või tõsiste kõrvaltoimete tekke korral) praksisega ühendust võtta saab.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 4:** Kui patsiendil on diagnoositud RA ja ravieesmärgi (remissioon või haiguse madal aktiivsus) ei saavutata, tuleb 3 kuu jooksul leppida kokku visiit reumatoloogi juurde, ja ravieesmärgi saavutamisel peab reumatoloog või reumatoloogia alal spetsialiseerunud meditsiiniõde leppima kokku vähemalt kord aastas toimuvad järelvisiidid.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 5:** Kui patsiendil on diagnoositud RA ja tal esinevad operatsiooni abil lahendatavad liigeskahjustused / pehmetoe probleemid, peab ortopeediakirurg patsienti 3 kuu jooksul hindama.

**Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 6:** Kui patsiendil on diagnoositud RA, peavad teda hindama ja järgmised muutujad dokumenteerima reumatoloog ja/või asjakohased tervishoiuspetsialistid: 1) haiguse aktiivsuse mõõt, nt liitskoorid nagu DAS 28 või selle mistahes variant CDAI või S-DAI; 2) struktuuriline kahjustus (kasutades parimat saadaolevat meetodit, nt röntgen, MRT, ultraheli); 3) funktsionaalne seisund (nt HAQ) ja 4) tööturul osalemine. Hindamine ja dokumenteerimine tuleb teostada esialgsel läbivaatusel ja seejärel sobivate ajaintervallide järel, punktide 1, 3 ja 4 puhul vähemalt kord aastas.

<p><b>Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 7:</b> Kui patsiendil on RA, tuleb igal visiidil tema ja temaga tegelevate arstide/tervishoiuspetsialistide vahel kokku leppida raviplaani.</p>
<p><b>Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 8:</b> Kui patsiendil on diagnoositud RA, tuleb vähemalt kord aastas teostada farmakoloogilise raviga seotud kaasuvate haiguste, kõrvaltoimete ja riskitegurite ülevaatamine.</p>
<p><b>Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 9:</b> Kui patsiendil on diagnoositud RA ja talle määratakse ravi bioloogilise haigust modifitseeriva antireumaatilise ravimiga (DMARD), tuleb enne ravi alustamist teostada tuberkuloosi sõeluuring ja tõlgendada selle tulemusi.</p>
<p><b>Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 10:</b> Kui haiguse aktiivsus on keskmine* või suur*, peab reumatoloog haigust modifitseerivat ravi intensiivistama.</p> <p>*Vastavalt EULAR-i soovitustele.</p>
<p><b>Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 11:</b> Kui patsiendil on äsja diagnoositud RA, tuleb ta 3 kuu jooksul suunata asjakohase tervishoiuspetsialisti juurde, saamaks juhiseid individuaalse treeningprogrammi raames, k.a nõuanded füüsilise aktiivsuse, liikumisulatuse, lihaste tugevdamise ja aeroobsete harjutuste kohta.</p>
<p><b>Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 12:</b> Kui patsiendil on diagnoositud RA ja patsient teatab raskustest ambulatoorsetel ja/või mitteambulatoorsetel igapäevategevustes, tuleb hinnata ja rahuldada abiseadmete, ortooside ja keskkonna kohandamise vajadusi.</p>
<p><b>Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 13:</b> Reumatoloogia praktikatel peab olema võimalus vähemalt kord aastas arvutada ja dokumenteerida (elektrooniliselt või paberil) kõigi RA-ga patsientide liitskoore nagu DAS 28 või selle mistahes variant CDAI või SDAI.</p>
<p><b>Tervishoiu kvaliteedi näitaja RA 14:</b> Kui patsiendil on diagnoositud aktiivne RA (st DAS* 28 üle 3,2), peab haiguse aktiivsus olema madal (st DAS28 alla 3,2) 6 kuud pärast ravi alustamist.</p> <p>*või muu haiguse aktiivsust mõõtev liitskoor</p>